

J E L E N K Ö R.

85 szám

Pest szerda october' 22dikén

1834.

F o g l a l a t: Magyar- és Erdélyország (az erdélyi küldöttség udvarlása ó Felségénél 's az ekkor tartott beszédek; Torna megye megtisztelése gr. Széchenyi István iránt; magyar tudom. társ. jelentések; helytartósági közlés; földrengés Kassán, Egerben, Szegeden, N.Kátán, Aradon, Nagyréven, Szénáson 's vidékén, Rozsnyón, Tarcalon, lotteria.) Portugália (két kir. rendelés 's a' Morning-Herald Pedro végperceiről.) Spanyolország (a' villongó pártok állása; Rodil zordongása; Carlismus terjedése.) Franciaország (Antomarchi két levele; Carrel levele 's elfogatása; a' rendőrségről intés; a' spanyol közélet rajza.) Anglia (Sihatria, Courier tanácsa a' spanyol kölcsönről; néger-szabadítás; Namik; O'Connell.) Olaszország (Valfri dicsőíttetése, nápolyi politikai szellem-változás.) Törökország. Németország. Gabonaár 's pénzkelet.

MAGYAR- és ERDÉLYORSZAG.

Kolozsvár oct. 13. Méltóztatván ö cs. k. Felsége az alább nevezett urakat, t. i. gr. Degenfeld Ottót, gr. Kornis Mihályt, gr. Bethlen Jánost, gr. Kemény Józsefet, b. Kemény Domokost, Dindár Antalt, Gyergyai Ferenczet, és Szász Károlyt e. f. h. 3kán Brunn városában privát audientian elfogadni, — azon audientiakor gr. Degenfeld e' beszédet tartotta:

Cs. k. ap Felség! „A' Felséged parancsolatjából egybegyült, hűséges erdélyi KK. és RRék által, keblökbül megválasztatva, bátorkodunk ezen KK. meghagyásából Felséged előtt megjelenni, részint hogy azon hódolás és tántoríthatatlan hűség érzelmeit, mellyel Erdélyország lakosai, különösen pedig annak törvényesen egybegyült RRei Felséged magasztalt személye 's a' legfonségesb cs. Ház iránt viseltetnek 's mindig viseltetni fognak, Felséged lábai elibe terjesszük, 's Felségedet kérjük, hogy hűségök és szeretetükről állandóul meggyőződve lenni méltóztassék; részint, hogy a' bennünket küldő RR. nevében az általok Felségedhez intézett, 's egyfelől a' mostani országgyűlés folyamata alatt, a' RR. nagy fájdalomra közbe jött akadályok valóságos indítóokait előterjesztő, más felől pedig azon háladó érzést, mellyel Erdélyország Felségednek, a' szűkölködők számára nyújtott segedelmért tartozik, kijelentő felirásokat, Felségednek bemutassuk. Midőn utasításunk szerint az erdélyi RR. által Felségedhez intézett ezen négy felirást Felséged lábai előtt letesszük, 's ugyan ezen utasításunknál fogvást arra ajánlkozunk, hogy ha Felséged parancsolni fogja, a' szükséges további világosításokat elő fogjuk adni, még csak azon egyért bátorkodunk alázatosan könyörögni Felségednek, hogy küldőink felirásaikat kegyes tekintetbe venni, 's az azok iránt teendő legfelsőbb határozást nekünk kegyesen általadni méltóztassék.“ — Melly beszédre ó Felsége kegyes nyilatkoztatását következőleg méltóztatott megtenni: „Elfogadtam uraságtokat, mivel jobbágyimat magam elibe bocsátani, mindenkor hajlandó vagyok. Mint ilyeneket fogadom el, nem pedig úgy, mint köveit egy még törvényesen ki nem egészített testnek. Midőn az országgyűlést egybehittam, tulajdon szívem ösztönzését 's az ország ohajtását követtem. Azt vártam én akkor, hogy az egybehitt gyűlés sietni fog atyai szándékimnak buzgósággal megfelelni, mint az erre vezető törvényes utat kir. előterjesztésimben kijelentem. A' fenálló törvényes alkotmányt épségében fentartani; a' haza javait törvényes uton biztosítani 's előmozdítani; elhatározott állhatatos akaratom. Ezen egy 's főcélját ohajtásimnak, 's bizonyosan Erdélyi Hiveiméinek is,

csak az érdeklött egyenes uton érhetni el; oldalas utak nem visznek ahoz. — Ártalmas vetélkedések, az eddig gyakorlott törvényes móddal ellenkező indítványok, személyes gyűlölség kitörései, 's az indulatok felingerlésire intézett sok beszéd miatt hónapok töltenek el a' nélkül, hogy az egybegyült RR. kir. előterjesztésim csak első pontjának is megfelelték volna. Az ország RRei elnökjének, 's az ítélőmestereknek választatása 's candidatiója véghez menvén, ezek iránti határozásom leadásával a' RRket nem várhoztattam, még is az által, hogy a' RRék az eddigi esküforma megváltoztatásának vitatásába, melly kérdés minden esetben csak a' törvény értelme szerint összealkotott teljes országgyűlésben jöhetne tanácskozás alá, mostani helyzetükben bocsátkoztanak, az érdeklött hivatalokra törvényesen megválasztott 's általam megerősített személyek beiktatása, mind eddig megakadályoztatott. A' sarkalatos és diplomatikai több hivatalra választás el sem kezdődött, holott mindenek előtt szükséges, hogy a' kir. kormány-szék, melly az országgyűlés egyik kiegészítő része, törvényesen neveztessek ki, 's abban törvényes helyét foglalja el. — A' haza valóságos java a' törvényesen kiegészített országgyűlés által fog előmozdítani. Ujítási vágy, eltávozás a' haza ősi szokási 's elveitől, ennek veszedelmét vonna szükségképen maga után. — Állhatatosan elhatározván magamban: hogy a' törvényeket erejükben megtartsam, 's azok teljesedését bátorságba helyezzem; felszólítom a' mostani országgyűlésre meghívott RRket, hogy Nekem e' czélelésre, törvényes utakon, kezet nyujtsanak. — Megállapodván abban, hogy uralkodói kötelességemet teljesítem, megszólítom a' RRket, hogy részükről is teljesítsék a' magokét. — További országgyűlési vitásokba nem fogok addig bocsátkozni, valamiglen kir. előterjesztésim első pontjának a' RRdek, törvényes kötelességök szerint, eleget nem tesznek, a' választások és candidatiók a' sarkalatos és diplomatikai hivatalokra Előmbé nem terjesztetnek, 's azok következésiben a' kir. kormány-szék is törvényesen megállapítottván, az országgyűlési test, a' fenálló törvényes alkotmány értelme szerint, tökéletesen ki nem egészítettik. Mihelyt ezek meglesznek, a' törvényesen egybe alkotott országgyűlés kivánságát meghallgatni, 's illő tekintetbe venni mindenkor kész leszek. — Ez az én változhatlan határozatom, mellyet valamint minden mostani szavaimat, uraságtok mindenkinek és nyilván elbeszélhetnek. Térjenek vissza késedelem nélkül hazájokba, legyenek munkások abban, hogy az országgyűlés mennélőbb kiegészíttessék, 's ügyekezzenek a' haza boldogságát törvényes uton eszközölni. Ez által tehetik magokat bizonyosakká valamint kegyelmemről, ugy polgártársaik 's a' maradék halájáról is. Erd. H.

Fels. Urunk báró Jósika Jánost az erd. kir. kormányzó elnökét, saját kívánságára egész díj-meghagyással nyugalmazni, legfensőbb kegyelmének jeléül számos évi hű szolgálatai tekintetéből Leopoldrend nagykeresztjével megjutalmazni 's magas megelégedését egy a' végett hozzá intézett saját kéziratú levelével tanusítani; oct. 3ki határozata szerint pedig Gál Domokos Küküllő megyei táblabíró a' kolozsvári Lyceum igazgatójává, egyszersem díjmentesen kir. tanácsossá nevezni méltóztatott.

Ns Torna KK. és RRai és szeretett főispánjok m. idősb Szilassy József 7vir 's a' t. Széchenyi István grófnak hazafi érdemeit következőleg kívánták megtisztelni:

A' RRak levele imez: Méltóságos Főispán ur! Hazánk és megyénk közjavanak előmozdítása végett mai napon tartott közgyűlésünkben első alispánunk Martinidesz László hazafi buzgósággal terjesztvén előnkbe azt, mi diszes kötelessége legyen egy szabad nemzetnek a' Hon javára munkás polgárok illő megjutalmaztatása, minthogy fels. Fejedelmünk becses bizodalmaival 's nemzetünk köztiszteletével diszeskedő hazánkfija lelkes gr. Széchenyi István iránt, nemcsak néhány év alatt Honunk javára felajánlott fényes ajándékai, de meg nem szűnő szíves és sikeres munkássága is, kebleinkben a' hála nemes ingerét méltán gerjeszthetik, javaslát: hogy a' többi, ezen érdemes hazafi iránt tiszteletüket különösen is nyilvánosított megyék követésére méltó példájára, koszorút nyujtani tovább mi se késnénk. — Nagy örömmel fogadtuk e' nemes javaslatot, mert ismérjük 's érezzük e' ritka tulajdonit, 's nemzete diszére és boldogítására áldozó hasznos érdemeit; ismérjük a' tudományos Társaság nagy alapítóját, Hazánkban a' közjóra munkás egyesületek tiszta czélu szerkeztetőjét; örömtelven látjuk őt, mint nemzetünk előhaladását századok viharai után is még akasztó akadályok ellen, nagy tapasztalásokkal és széles ismeretekkel párosult munkás szorgalommal hatalmasan viaskodót — ki ennyi áldozatok, 's nagy munkák között soha nem szűnik meg hazájáról gondoskodni 's gazdag ismereteinek érett gyümölcseivel honfi társait éltetni. — Arany tollat nyere már megtiszteltetésül testvér Hazánkknak Erdélynek egyik lelkes megyéjétől e' nemes gróf; mi hasznos érdemeit nyilván hálásan ismérjük el, meggyőzötve levén a' felől, hogy e' kevés jutalom hiányát e' lelkes hazafi nemes céljaiból eredő örömeivel önmaga pótolandja ki. — E' nyilvános elismerést Méltóságod segedelmével ünnepelesíteni is ohajtván, szíves készséggel fogadók el első alispánunk azon czélirányos javaslatát, hogy Méltóságodat tisztelettel arra kérjük meg: méltóztatnék gr. Széchenyi István ó nagyságát megyénk táblabírájává kinevezni, 's így velünk közelebb kapcsolatba juttatni. Midőn e' diszes jogot a' törvény kezeibe adá Méltóságodnak, mellyet érdemes honfiak jutalmazására ismeretes buzgóságával közöttünk örömmel gyakorolni szokott, bizodalmas kérelmünk teljesedése nagy reményével becses válaszát tiszte-

lettel várva maradtunk 1834 sz. Mihály-hava 2ik 's következett napjain Tornán folytatva tartott közgyűlésünkben Méltóságodnak kész kötelességű szolgálói Torna vmgye RRai.

Mellyre a' válasz imez: Tek. KK. és RRak! Azon hazafiúi buzgósággal hangzó méltó figyelmező a' T. KK. és RRaknak, mellyet f. hónap 2kán tartott közgyűlésünkben költ 's hozzám tegnap érkezett ama' nagy hazafi, mgos sárvári és felső-vidéki gr. Széchenyi István urnak, az emberiség, és polgári köztársaság valóságos hasznára, magyar Hazánk és Nemzetünk diszére, fels. jó és bölcs Fejedelmünk 's Nádorispán urunk hatalmas pártfogása alatt jeles cselekedetekkel sikeresen és szembetűnő előmenetekkel gyakorlott ritka példájú, 's jó hazafiúságát meghálálni kívánó szándékjok iránt velem közölttek, annyival nagyobb megelégedést és örömet szerze nékem, hogy dicséretes igyekezetök némi nemű eszközlésére engemet is, mint a' kire ezen ns megye kormányja, fels. jó Királyunk által bízott, arra szólítottak fel, hogy olly jeles cselekedetekben fénylő hazafival, kinek igyekezete az értelemnek és akaratnak párosított tökéletesítése által embertársai boldogságát nevelni buzog, mint a' minő a' tisztelettel nevezett gr. Széchenyi István ur, szorosabb összeköttetésben is kívánnak az által lenni, hogy nemes megyénk érdemes táblabíráji közzé számláltatni ohajtanak; melly helyes kívánságot én, noha tudom, hogy ezen nagylelkű jó hazafi már azzal, hogy hazafiúi kötelességeinek teljesítéséből származott belső érzése nyugodalma által gazdagon jutalmaztatik, még is örömmel 's egész készséggel teljesítem a' tek. KK. és RR. kívánságokat azzal, hogy többször tisztelt m. gr. Széchenyi István urat, t. n. Torna vmgye érdemes táblabíráji közzé ezennel kinevezem, sőt illőnek látom azt is megjegyezni, hogy a' T. KK. és RR. ezen lépésök teljesítése ne csak jegyzőkönyveinkben maradjon, hanem közvetlenül is, azon nagyérdemű hazafival is közöltessék, a' ki nagybecsű szíves jóvoltokba 's hajlandóságukba ez úttal is ajánlott, illendő szokott tisztelem mellett maradok a' tek. KK. és RRaknak Pesten sept. 26kán 1834. leküldött hív szolgálók idősb Szilassy József főispán.

Magyar tudós társasági jelentések.

1) Következő nov. 3dikán kezdődik a' társaság 5dik nagygyűlése, mellyre az előlölő level már minden t. t. Igazgató, tiszteleti, rendes és levelező tagot meghívott.

2) Közelebről megjelent a' társaság „Külföldi játékszin“ című gyűjteményében: a) a' Botcsinálta doctor. Vigjáték 3 felvonásban. Molière után. f. Kazinczy Ferencz VII. kötet. Ára 24 kr. pengőben. b) Barnhelmi Minna vagy a' katonaszerencse. Vigjáték 5 felvonásban Lessingtól. Fordította Kazinczy Ferencz. VIII. kötet. Ára 36 kr. p.

3) Mind ezen két újabb kötet, mind a' Tudománytár 2dik kötete egy kömöszetttel, mellynek tartalma külön, már a' közönség eleibe terjesztett, található Pesten Eggenberger József könyvárosnál, kinek a' társaság költségin kijött minden

egyéb munkát is az országbeli könyvárosok megrendelhetik. Oct. 17dik 1834.

a' Titoknok által.

A. nm. m. k. Helytartó-tanács a' kegy. alapítványi osztály számvevőségénél megürült szám-tisztségre Vital József ingrossistát, e' helyett ingrossistává Sebastianovich Leopold accessistát, 's az így megürült accessistaságra Buchel Leopold gyakorlást nevezé ki.

K a s s a, oct. 16kán. — A' tegnapi nap városunk évkönyveiben szomorú nevezetességet nyert egy irtóztató földrengés által, melly minden irányban összejárta. Már 14kén éjjel 11 $\frac{1}{4}$ után érzettett néhány gyöngé rendület, melly mindazáltal minden kár nélkül mult el. Hanem reggel, 15kén 7 $\frac{1}{2}$ kor erősen kezdé alattunk ingani a' föld; mire néhány másodpercz mulva, egymásután négy hatalmas rázás következett. A' megfélemlt nép kifuta házaiból, mellyekről a' kémények 's tűzvédfalak hulladoztak. Városunk 's vidékünk fő díszé, a' nagy székesegyház, legtöbbet szenvedé; ormáról két lezuhanó kökereszt egyike két fedelet ütött által. Épen ekkor végződött a' mise, midőn e' roppant emléke a' 14dik századnak először megrendült; a' megijedt népség már összeomlani gondolván azt, kö- és mortályeső közt, melly a' magas boltzatokról hullongani kezdé, futott, de sokat leejte lábairól részint a' félelem, 's még inkább a' talapnak alattok szertelen mozgása, 's rémitő recsegések közt meg-megválva egymástól a' díszes falak, számtalan, helyenként 3 újni repedékre részütek el. Még egy, csak fél illy erejü, robbanat, 's a' magas mű összeomlik. Legtöbbet a' főoszlopok 's boltok szenvedtek. Hasonlóan rongáltattak meg egyéb templomok is, az új kaszárnya, a' főparancsnoki ház, a' kamarai épület, hol alig maradt ép szoba, és számos magányosak' magasabb házai; a' városban aligvan lak, melly össze ne hasadozott volna, az épületek ormairól záporlag omladozott a' cserép, a' szobák padlatai recsenve töredezték, a' képek hulladoztak a' falakról, sok járó, sőt ülő embert is lebuktatott a' hathatós ingás, sokan a' le-leszakadozó kövek által megsérültek 'stb. Mióta Kassa áll, illy földrengésnek még híre sem volt! Egyéb tekintetben is szintolly mostohán bánt velünk is ez idén az ég, mint hazánk legtöbb vidékivel. A' nagy aszály, melly szinte egy évnegyed óta tart, nálunk is szertelen drágaságot szült; vajha komolyabb következései ne legyenek! Egy hordó káposzta 20 ft. v., egy zsák földialma 5 ft., egy köből rozs 12 ft., búza 14—15 ft., egy itcze vaj 1 ft. — 1 ft. 12kr., egy negyed v. véka borsó, bab v. lencse 6 ft., kása 5 ft. váltó; szilva is szűken termett, a' zöldség ára négyszeresen felrugott, csak a' marhahús olcsó még, 9 kr. fontja, 's

termékink közt a' bor felelt meg ohajtásinknak. — E g e r, oct. 18dikán. E' f. oct. 15kén reggeli 7 és 8 óra közt városunkban borasztó, ámbár csak egy első perczig alig tartott földindulást tapasztalánk (némelyek ugyan hajnali 4 órait is emlegetnek). Az épületek tetemesen ingának, néhol a' kémények is hulladozván; a' tornyok iszonyuan mozgadoztak elannyira, hogy leomlásuktól félnének; padlatok recsegték ropogtak, házi eszközök szörnyen izogva zörögve 's a' függő kisebb nagyobb csöngetyűk csöngedezve adának jelt; a' vasárus 's üveges boltokban is mindenek összekocozogva 's csörögve rázódtanak, egyszóval minden szertelen mozgásban volt. Az épületek ugyan nem mindenütt hasadoztak-meg, a' boltzat- és falnyiladékoknak azonban több helyen rémitő jeleit látjuk, így egyebek közt nevezetesen a' vármegyeház folyosójának díszes boltzata a' 2dik emeleten végülvéig repedezve 's nyiladva látszik, sőt ugyan ott a' gyűlés-terem 's kancellária szinte nagy hasadék-részeket mutat. Tetemes kárt szenvedé a' meg-rázás által az érseki Lyceum is, mit egyebek közt a' csillagász-torony-alatti ablakok ivének nagy hasadványai magokban is, de a' törvényosztálybeliek iskolája szinte bizonyít; így a' szent-ferenczi szerzetesek templomának boltzata is több repedéket 's nyilást is szemléltet. Az ájtatos hivek látván, a' szentegyház falai milly rémitőleg hajladoznak, többen ijedezve futottak ki; de a' szabadban majd csak úgy lön tapasztalható az ingás, például: a' Benczúr-ezredi katonák akkor épen a' város-kivüli téren üzvény gyakorlásukat, az ingadozó föld hátán ide-tova dölöngöztek. A' közel falukban hasonlóan földindulás volt, 's a' mint értésünkre esék, Gyöngyösön is. Nálunk nem mindenütt egyaránt uralkodott, mivel például a' vármegye-háznál 's lyceumnál sokkal gyöngébb épületek, habár szörnyen mozogtak is, mégsem repedtek-meg; 's úgy tetszik, a' délszaki rész legtöbbet szenvedett. Hála! hogy mégis igen rövid ideig mulatott az irtóztatos váratlan vendég, mert ha olly kevés pillanat alatt is látható nyomait hagyá dulásának, mit fogott tehetni huzamosabban! — S z e g e d oct. 18kán: E. f. hónap 15ke különös 's nálunk emberi emlékezetet haladó tüneménnyel lön nevezetes. Reggeli 7 ór. 15' 30" délkeletről éjnyugotnak irányzott 's mintegy 5" tartott földindulást tapasztalánk. A' rázkodások olly mérsékelték voltanak, hogy soknak figyelmét egészen kikerülék, némelyek pedig e' természeti működést egyedül fejszédülésnek tulajdoníták. Csekélységöknek köszönhetjük, hogy kis Tiszánk roskatag 's pandalos partinak néholi beomlásztásin kívül egyéb jelenségeket nem hagyták. A' szélvész szüntével — melly a' földingást nyomban követé, 's városunkat késő

estig porfellebbe burkolva tartá — súlyosabb lőködésektől tartánk, de ezektől hála az égnek! mentve maradtunk. Figyelmet érdemel, hogy e' tünemény előtt a' sulymérő azon magasságából, melyre éjjel kapott (27^h 6^v, 8), épen semmit sem szállott, a' rengések perceze után pedig hirtelen domborodva majd egy vonalnyira szökken, utóbb a' szélvész dühöngései alatt 2^v süllyedt. Hévmérőre a' fenemlített tünemény nem hatott. — Környékünket két egész hónap óta tikkasztó szárazságnak a' ma reggel sűrű cseppekben hulló eső vette véget. Nagy-kún-Karczag is oct. 15én reggeli 7¹/₂ után egy hathatós habzatag (undulatorius) földrengést tapasztalt 2'' percznél továbbig, minden épület ropogva hintázott, az előbb nyugalmas állóvizek hullámzóztak és zavarogtak, mintha fenékről felfelé zuhogó szél kavarta volna fel csendelgő tükroket; félpercz múlva ismét megújultak a' rázások, mint látszék keletről jöve, és az említett jelenetekkel párosulva. Kár nem történt, se a' levegő-mérsékletben, se az égderültségben semmi szembetűnő változás. A' nagy káta i tájt is 14két követő éjjelen 's 15ke reggeli 7 és 8 közt 2''ig nem csekély erejű földrengés ingatá meg a' hosszas szárazság után. Így szinte Aradot is azon időben. Hasonló módon 's időtájban mutatkozott a' fegyverneki pusztán is, és Nagyréven (Hevesben), hol nem csak a' még ekkor nyújtózva heverészőket korább kelésre riasztva ringatá meg ágyastul, hanem a' fenjáró embereket is megtántorogtatá; Fegyverneken néhányan lassu tompa morajt is hallottak a' föld alatt. Szénás pusztán is (Békesben) oct. 15kén reggel 7 és 8 óra közt igen érezhető földrengés volt, mint Szentesen, Orosházán és Szarvason is; Békes-Csatán pedig az evang. nagy új szentegyház annyira meghasadt, hogy a' bejárást megtiltatott. Rozsnyóról pedig bővebben ezt írják: Az idei huzamos rekkenő hőségnek, 's azzal frigyessült szárazságnak nem egy csapása érte vidékünket is, midőn a' nap égető sugári által réteink kiszáradván sovárgva várt terméseiktől megfoszták lakosinkat, földünk pedig esőhijány miatt sarjadásba nem hozhatják az idő hosszától már is kórhadásba indult magvakat, dugába dönteni látszatván ez által a' jövő évnek, mely edes reményivel mindedig biztatott, helyre hozandó termékenységét. De még egy más jelét is adá e' rendkívüli esztendő szomorú tüneményinek: t. i. oct. 15kén reggeli 7¹/₂kor sebes földrengés nagy ingadozásba hozá sűrű gözkör-lepte városunkat, mely déltől éjszaki irányban mintegy 4''ig tartott, 's elremíté alélt kebleinket, mivel lakjainkat, melyek falain függő képeink ide oda lógtanak, süllyedéssel, vagy összeomlással fenyegeté; erejét leginkább székesegyházunk éré,

mellynek főkép orgona-fölötti boltozati annyira meghasadoztak, hogy mesteri orvoskezet kívánának; megnyiladozták a' nevendéknapház minden boltozati, 's a' püspöklak napkeletfelé nyuló része is. Tarczalon szinte oct. 15kén reggeli 7 óra 's 38 perczkor keletéről délkeletnek irányzott mozgással mintegy 10 pillanatig tartott hullámzó földrengés rémülésbe hozá minden lakost, mely számos köépületeket megrontott, falait megrepszteven 's kéményeit megcsorbitván. A' még eddig illy nagy mértékben nem tapasztaltatott földindulástól legtöbbet szenvedett az üreges dombon fekvő kath. szentegyház, melynek tornyáról iszonyu rohanással zuhant le a' kevés tartaléku nagy kereszt, tornyának keleti 's nyugoti oldala, az egykáz oldalfalai, és bolthajtási össze-visszahasadoztak elannyira, hogy félelmes a' toronyba menetel, 's bátortalan az egyházba járás. A' szüret itten már folyamatban vagyón, de a' kik aszúra, mely az eső hijánya mellett is derekasán készül, várnak, a' szokott Simon-Judás napi határidőre halasztják a' szüretelést, 's a' mint mutatkozik az idő: nyertesek is lesznek, mert a' kevesedő lévő gyökeres és tartós bort fog adni; az legnagyobb baj: hogy a' hordó méreg-drága, a' kádárok megcsalták a' pénzt előre adogatott szőlő-tulajdonosokat, a' nyereségvadászok összeszedték a' sok hordót, 's 12 fton adogatják párját a' se nem két, se nem három, hanem csak 2¹/₄ akónyi, silány készülletű, faabroncsu, 's minden esztendőben új vételű, gönczi hordóknak. —

A' f. hónap 15én Bécsben végrehajtott sorshuzásban a' marienbadi palotára köv. számok lettek a' főnyertesek: 7475 nyerte a' palotát v. váltságul 100 ezer v. for.; 43,945 szám nyert 10 ezer v. f. — 31,246 ny. 5 ezer v. for.; egy ezer v. forintot pedig nyertek e' köv. számok: 11,712; — 22,784; — 55,746; — 2621; — 13,055; — 31,840; — 36,198; — 39,146; — 43,533; — 44,671; — 47,107; — 51,707; — 80,536.

P O R T U G Á L I A.

A' lissaboni udvari ujság sept. 22ről következő rendeléseket közöl. 1) kir. rendelés. „Mi II. dona Maria, Isten kegyelméből Portugália, Algarbia 's a' hozzá tartozó birtokok királynéja tudtukul adjuk alattvalóinknak, hogy a' közönséges cortes elhatározta 's fenséges atyánk, a' braganzai herczeg 's ezen országok kormányzója, helybenhagyta e' következő törvényt, melyet elfogadni Minekünk is tetszett: „Egyetlen czikkely. Ő leghivebb Fölsége II. Maria senhora az országló királyné nagykorúnak nyilvánítottatik, 's ez által közvetlen a' charta által neki engedett hatalmak gyakorlásiba lép.“ Ennélfogva parancsoljuk minden hatóságnak, hogy a' fön kitett törvényt megtartsa, 's tartassa, 's e' célra minden szükséges rendszabályt megtegyen. Az ország statustitok-

noka ezt kinyomatni 's közzé fogja tétetni. Költ Queluz-lakban sept. 29. 1834. (aláírva) Én a' királyné. Pecsételve Bente Pereira do Carmo által. 2) sept. 20kán, tehát 4 nappal d. Pedro halála előtt, dona Maria következő irást bocsátott atyjához: „Fenséges és hatalmas Fejdelem és senhor, dom Pedro d'Alcantara, braganzai herceg, igen szeretett, magasra becsült és tisztelt atyám! Én dona Maria Isten kegyelméből Portugália és Algarbia királynéja, üdvözlem csász. Fölségedet, mint azt, kit e' földön legjobban szeretek 's legjobban tisztetek. Ohajtván csász. Fölséged iránt nyilvános tanujelét adni azon forró szeretetnek, mellyel csász. Fölséged személye iránt mind úgy, mint leánya, mind pedig mint Portugália királynéja el vagyok telve, minthogy csász. Fölséged kitünő vitézségének 's fényes bátorságának köszönhetem bitortott királységem helyreállítását, melly dicső vállalatban Fölséged csüggedetlenül egészségét 's életét tevő ki veszélyre, hogy a' portugáli nemzetnek intézvényeit és szabadságait, mint jólléte kezességeit, biztosítsa; — ohajtván egy szóval hálám kettős tartozású adóját némileg leróni, ajánlom csász. Fölségednek a' régi és igen nemes, torony- és kardrend nagykeresztjét vitézsége, dicséretessége 's érdemei jeléül, mellynek mint gyermeki szeretetem zálogának elfogadására csász. Fölségedet kérem. Fenséges és hatalmas Fejdelem és Senhor, dom Pedro d'Alcantara, braganzai herceg, szeretve tisztelt atyám, Fogadjá Isten személyét szent oltalmába Költ Queluz-lakban sept. 20kán 1834 csász. Fölséged őszintén engedelmes és hálás leánya (aláírva) A' királyné. Bente Pereira do Carmo. — A' Morning-Herald következőt beszél d. Pedro végpillantiról: „Sept. 24. d. e. 12 órakor hírlemény (bulletin) tétetett közzé, melly azt jelenté, hogy a' császárt uj paroxismus érte, és szembetűnőleg nehezül. Ezt haldoklás jelének vették. Mint hallani végiglen nyugott vala, 's teljes eszméletű; de a' közelgő feloszlás előtt ezava elállott. Állapotját reménytelennek látván, három nappal elhunyt előtt fájdalmi végét ohajtá. Sorsán megnyugvás, lelki erő, hazafi buzgóság és családjához vonzó szeretet tünteték ki enyészete végperceit mindenek bámultára. A' braganzai hgasszony (a' császárné) egy perczig sem távozék ágyától. Estve 8 orakor terjedt halála hire.

SPANYOLORSZÁG.

A' Gazette de France szerint sept. 28án Zumalacarre-guy Abarzazuban Estella mellett négy csapat christinost lepétt-meg, 40 embert levágott, 60 megsebesített, 's többet elfogott. Lorenzo es Oraa osztályai igen közel valának, 's Lorenzo majd nem lakjában fogaték el. E' kis csapás után Zumalacarre-guy-nak vissza kelle vonulnia,

mert az ellenséges osztályok fegyverben valának ellene indulólag. A' christinosokat Cordova osztálya elüzte Elisondótól. A' király (Carlos) minden vizsályai mellett is ép egészségű; és sept. 30kán Baraivában tartózkodék (Navarrában.) — A' Sentinelle des Pyrénées szerint Pamplónát a' carlosiak keményen ostromlották. — A' Morning-Herald Guipuzcoa széléről sept. 27ről következő közleményt ad: A' szomszéd tartományok lázadása megvalósul, de azért a' háborgó felek kölcsönös állásaiban oct. közepéig nehezen fog valami változás történhetni, mert a' carlositák csak ekkor fognak elegendő fegyvert kapni, hogy határozottan fölléphessenek. Ujra fölszólítom Önt arra, hogy a' telegraphi híreknek Bayonneból semmi hitelt ne adjon; nem czélok ugyan azt állítani ezzel, hogy a' közönséget szántszándékkal csalni akarják, de annyi még is bizonyos, hogy e' hírek mind hamisak. — Némellyeket Bayonneban ferdítenek 's csavarnak el, másokat pedig Rodil fészallásán koholnak. Így nem rég azt jelenté a' telegraph: „hogy két, a' guipuzcoai osztályhoz tartozó csapat széttutott.“ Ebből csak annyi való, hogy mintegy 50 legény szabadságot kapott haza térni mezei munkára, 's e' miatt egy carlosi csapat Oyarzunba vette állomását, őket védendőleg. — Rodil folyton folytatja fosztási rendszerét, mi a' szabadelmüket mind inkább elidegeníti tőle. Borundában valamennyi helységet földült, 's 35 háznépet számüzött, miután egészen kiszarolta őket. St. Sebastianból is 32töt zaklatott számkivetésbe, 's még többet is fenyegete azzal. Mire, mihelyt eltávozott onnan, valamennyi (a' szó szoros értelmében) elékelő család azt odahagyni 's Franciaországba készüle menekedni, noha ez előtt mindnyája szabadelmű párthoz tartozott, csak hogy Rodil utjából kitérjenek. Tolosában a' börtönöket tömte meg 's a' t. szóval mindenütt a' legnagyobb vigyázatlansággal dulakodva, maga ellen böszíti fel az egész lakosságot. Arragoniában 5000nyi lázadó van, de 300, vagy 400 csapatokra oszolva, kik arra szolgálnak egyedül, hogy a' carlosi szellemet tartsák ébren a' tartományban, 's a' királyné tetemes fegyveres erőt legyen kénytelen ottan folyvást tartani. E' végből Rodilnak Linares generált kelle 2000 fővel oda küldeni. Cataloniában is szaporodnak a' carlositák. A' hegyiség közt tiszték gyakorolják őket fegyverforgatásban, és csapatokra osztják. —

FRANCZIAORSZÁG.

Antomarchi dr. Napoleon egykori 's utolsó orvosa sz. Ilona szigetén, sept. 25kén Párisból az éjszakamerikai szabad statusokba utazott. Elutazta előtt Gérard marsalhoz, 's Bertrand generálhoz következő két levelet bocsátott. Az elsőhez ezt:

„En a' királynak ismételve ajánlám szolgálomat, hogy Napoleon császár hamvadó maradványai átszállítását eszközöljem sz. Honából Franciaországba. 'S ámbár Franciaországot elhagyni készülök, még is folyvást ajánlom erre szolgálomat. Távollétem daczára is mindig kész leszek a' parancsot, melly annak teljesítésére bizand meg, elfogadni. Erre szorosán kötelezem magamat, 's midön így cselekszem, csupán a' hála' tisztét teljesítem. Éltem legszerencésb napja fogna lenni az, mellyen Napoleon császár emlékezetének a' hódolás ezen új tanújelét adhatnám.“ 's a' t. Bertrand generálhoz pedig ezt: „Marsal ur! készülöben levén idehagyni Franciaországot, hogy Ujorleansba menjek, tudósítani akarom Kegyedet elutazásom okáról. A' császár utolsó akaratjánál fogva mind sorsomat, mind vagyonomat biztosítá. Akadályok, mellyeket elő nem láthata, léptek jóakaró szándékai teljesülte utjába. Jogaim 's követléseim félre ismértettek, 's kénytelen vagyok a' törvényszékekhez folyamodni. Igen is kínos lenne rám nézve e' pörlekedésen lennem jelen; fájdalommal távozom tehát Franciaországból, de azon bizodalommal, hogy Kegyed javalni fogja okaimat, mellyek e' határozásra birtanak. Reményem folytatni fogja Kegyed igazságosletét az iránt, ki szerencés vala Kegyeddal a' száműzésben találkozni össze, 's kinek azon szomorú tisztelet juta részül, hogy a' századok legnagyobb férjja hosszas halálos küzdésin legyen jelen, 's szemeit fogja be. Vagyok 's a' t. Antomarchi.“

Armand Carrel a' National főszerkesztője, ki utolsó elítéltetése után Angliában volt, Párisba visszatértét Gisquet főrendőrtisztnek következő irásban adá hirül; „Fő rendőr-ispán ur! (Préfect) Nyilvánosan kell Önt, úgy hiszem tudósítanom, hogy több nap óta Párisban vagyok ismét, 's hogy bármit mondjanak némelly ministeri lapok, semmikép sem szándékom azon kötelességfeledte határozat végrehajtása alul kibúni, mellyet a' cassationozék távollétem alatt helybenhagya. Mit minden más időben tiszteletből a' törvény és biráji iránt fogna tenni az ember, itt azt enmagam iránt teszem tiszteletből. Karakteremnek tartozom vele, hogy vissza ne lépjek azon jog-megtagadás következeseitől, mellyeknek tudva tevém ki magamat, midön jogom birájiban ellenségimre, vagy a' mi még rosszabb, ellenségim szolgáljira ismerék. Annálfogva mihelyt tetszeni fog Önnek, aláveten dem magam azon börtönnek, melly csak biráimat bocsátelénítheti meg, minthogy valamennyi főnálló törvények megszegtével rovatottrám. E' nyilatkozatból láthatja Uraságod, hogy igazgatása ügyvivőji ki nem tüntethetik az által magokat, hogy engem mint szökevényt vagy bujdosót fogjanak el.

Ha tehát megtörténnék, hogy Ön azon kormányra nézve, mellynek szolgál, talán dicsőbbnek hiúne engem gyalázattal és zajjal vitetni lakombul el a' helyett, hogy nekem a' napot és helyet kijelelné, hol Önnek tetszeni fog, hogy fogoly gyanánt álljak elé, azon esetben a' közönség már előre fogná tudni, hogy e' baromi viselet irántam szükségtelen volt. 'S ha azon szokássá vált erőszakosságok következesiben, mellyek Párisban olly intévényt méltatlanítanak el, millyet Londonban imént láték mindenkire nézve hasznosnak, 's mindenektől tiszteltetni, — én azon gúnyoló bánást tapasztalnám, melly velem számos rokon-véleményű férfiat ére, kik most bosszút lihegnek: úgy már most be volna ez által bizonyítva, hogy tölem semmi ellenszegülést nem kelle 's lehele várni, 's a' rendőrség csak arra kapott parancsot, hogy ne csak elfogjon, hanem meg is gyalázzon. Nem akarom mondani, hogy illy parancsok Öntül jöhetnek, de bárkitől is jöjenek, már végrehajtottak mások ellen, 's én nem hiszem, hogy több tekintetet 's kedvezést érdemlettem volna, mint bárki azon férfiak közül, kik a' kormány ellenséginek tartatnak.“ — A' National erre így folytatja másnap: „Egy tisztviselő meghozta Gisquet ur válaszáat Carrel barátunkhoz. Egy biztos, két rendügyvivő kíséretében jöve ma (4kén) hivatalunkba, 's lefoglalá mai számunkat, vagy is inkább Carrel ur levelét.“ — Estve 11 órakor: Egy rendőrtiszt jöve imént hivatalunkba, hogy Carrel urat elfogja. De mivel nem szokás illy elfogatásokat éjjel végrehajtani, Carrel ur baráti azt nyilváníták nevében, hogy másnap 10 órakor a' csendbiztos parancsára előálland. Carrel ur napestig a' kitűzött helyen vala, de nem hitte, hogy egész éjjel várnia kellett azon parancsra, mellyet, úgy tetszik, Fontainbleauból hoztanak.“ — Carrel elfogatására megjegyzi egy párisi levelező: „Carrel ur bebörtönöztetése elszomorít. Thiers ur nagy statusférfinak tartja magát, 's még sem képes a' dolgot annyira vinni, hogy egykori legbensőbb barátját megnyerje a' kormány részére. — Az Allg. Ztung a' párisi rendőrségrül így elmélkedik: „Kik a' robespierre-ismust szavalták, azok Franciaországot már egyszer szerencsétlenné tették; de azért ója magát a' kormány 's nagyon sokat ne bízzék a' rendőrségben. Általában a' kormánynak, hogy a' pártok közt megerősödjék, csak egy politikát kellene követni t. i. tántorulhatatlan igazságot. Ehez, a' nemzet valamennyi méltóságai részéről, erkölcsi szigorúság 's a' nyilvános viselet illedelme kívántatnék még, 's éles ellenőrség a' tisztviselőkre nézve. — Egy levelező így festi a' spanyol mostani közéletet: „Mig Návarrában vadon él a' két harczoló párt, Madridban sybaritismus tobzódik

Hogy azon romlottságot 's élv-kórságot (Genussucht), melly mindenütt bélyegzi a' juste-milieu, Spanyolországba is honosithassák, nem lehetett volna semmi alkalmasbat föllelni, mint fiatal vig királynét, asszonyos első ministert, 's cynicus fülig adós finantzministert. Inkább is foglaloznak ott pénz-csinálással, szép asszony-vadászattal, 's kikeresett asztallal, mint azzal, mikép lehetne az országot azon hináros mocsárból, mellyben feneklik, kihúzni. Minden spanyol lap hallgat azon erőszakosságokról, mellyek jul. 24kén történtek, 's a' foglyok előterjesztvényeiről, kik megítéltetni ohajtának; de minderről nem sokára egy munka jelenend meg Londonban. Párisban a' Guebard-kölesön birtokosai is ellenmondást szerkesztének 's irtak alá a' spanyol kormányhoz, mellyben Spanyolország pénzbukása ellen igen pattogva kelnek ki, 's azzal támadják meg, hogy e' rendszabás által csak ezen kölesön keletét akará lejjebb szállítani, hogy jegyeit annál olcsóbban válthassa magához, egyszerűs mind azt is előadja, hogy kormánynak nincs több joga kötelezés-bontásra, mint magányos személyeknek, 's hogy minden segédforrásit ki kellene meríteni előbb, hogy sem fosztáshoz folyamodnék. Majd elválik, hány erszénye telik.

A N G L I A.

A' Times szerint az angol követ Konstantinápolyban jegyzéket nyujta be, Silistriának az oroszok által lett folyvásti megrakatása ellen, mire Russziát sem a' jul. Siki egyezés, sem a' szent Pétervári alku nem jogosítja. — A' király octob. 1sőjén tért a' St. James-lakba vissza, 's azonan kabinet-i tanácsot tartta, mellyen valamennyi minister jelen volt. Sir C. C. Pepys, mint ujdón kinevezett Master of the Rolls, kézesókra boesátatott. Mint hallik, e' tanács különösen a' gyarmatok veszélyes állapotjáról tanakodék, mellyek a' rabszolgáknak a' fölszabadulás föltéteivel elégtelensége miatt nagy háborgásban vannak. Meghagyaték, hogy azonnal kir. fölszólítások boesátassanak ki e' fontos tárgy iránt. — A' Courier főczéljaul tüzvén ki a' spanyol kormány új kölesönvételét, figyelmeztet mindenkit, hogy vigyázva adja ki e' kölesönre pénztét, mert Spanyolország nem lesz képes fömérdek adósságai kamatit rendesen fizetni. Különösen megtámadja az illy kölesönöknél azon körülményt, hogy a' pénzkelet ingásiban nem a' nagy tökepénzesek, hanem azok vesztenek legtöbbet, kik kevés takarékpénzöket, wellyet verítékkel szerzenek, illy statuspapirosokra bitolják. „Nem a' nagy tökepénzesek, ugymond, hanem azok, kiket a' nagy kamat esábit el, viselik a' nagy statuskölesönök bukásiban a' veszteséget. — Ezek közt, kik egy két száz font st. készpénzöket status-kötelezések vételére fordítják, vannak

az illy kölesönök jobbadán felosztva, 's ezeket ohajtjuk veszteségtől megóni, mert a' nagy tökepénzesek úgy is gondoskodnak magokról. Ezen óvás annál fontosb, minthogy d. Carlos győzödelme nem épen lehetetlen, 's ő a' cortes által vett kölesönt nem igérte vala elismérni. Mi e' megjegyzést nem ellenséges indulatból tesszük a' mostani spanyol kormány iránt, épen nem; sőt inkább szerencsét kívánunk neki: de ha ez egyedül a' spanyolok saját segédeszközei 's részvéte által nem győzhet, győzelemre sem méltó. Minden külső akár pénz-akár fegyver-segédcsak bizonyosság arra, hogy a' kormány a' nép szeretetiben nem olly erős, mint lennie kellene. Ha sereget nem állíthat ki lázadás-csilapításra, úgy nincs lelkesedés mellette. — Hosszu várakozás után az admirality (tenger-főkormány) végre közhírré teszi sept. 23án, hogy a' navarini győzők jutalmát oct. 1jén fogja kiosztani. A' tiszték, hajóslegények 's katonák 8 osztályra vannak különítve. Az első osztályban Codrington admirál van, ki 7480 ft. sterl. (200,000 v. f.) nyerend; a' 2dik osztály személyei 1068 ft. stget, a' 3dikéi 94 ft. st. 50 schill., a' 8dikéi 1 ft. st. és 10 sch. kapnak. — Szomorító hírek érkeztek Amerikából a' rabszolgák állapotjáról az angol gyarmatokban, mellyeket a' torylapok mohón kapkodnak föl, hogy e' nemes rendszabály becsit érdeminél lejjebb szállítsák. E' lapok azonban nem gondolják meg, hogy az amerikaiak érdeke úgy hozza ezt magával, hogy t. i. a' rabszolgafölszabadítást károsnak, sőt veszélyesnek hirdesék. Amerikában a' rabszolgákat, főkép a' kisebb telekbirtokosok déli részein a' szövetséges birodalomnak, nem örömet szabadítanak föl; a' lapok tehát ezek érdekiben nagyítják az angol gyarmatokban e' miatt támadt némi apró zavargást. A' Times tagadja, hogy a' kir. jelenlétben tartott kabinet-tanács a' gyarmatokból jött aggasztó hírek következésiben történt volna, nem hihetvén, hogy a' gyarmatok állapotja olly nyugtalanító, 's oct. 3ki csarnok hírében azt mondja, hogy st. Kristófbul (hol legnagyobb és fenyegetőbbnek állíták a' zavargást) egyenesen jött tudósítások nagyítva terjeszték elő a' híreket. E' tudósítások szerint aug. 6tól 18ig ugyan a' haditörvény kiáltaték ki, de már 18tól 26ig minden nyugott és csöndes volt, 's a' négerek ismét dolgukhoz láttak. St. Vincze, Granada, Barbadoes és Trinidadból is érkeztek hírek aug. közepéről, mellyek azt hitetik el, hogy az új rendszer gyökeret verend. — Namik basa, a' török követ, Londonba megérkezett. Megjöttkor Doverben azon franczia hajó, melly általszállítá, minthogy épen tenger-apály (Ebbe) vala 's a' kapitány átirányban futa, megfeneklett. A' hajó csak a' következett dagálykor (Fluth) tétethetvén

lengővé, a követ ezt nem várta be, hanem a se-
gélyre érkezett sajkák egyikén minden kíséretestül
a' szárazra kiszállott, 's kiszálltakor 15 álgylövés.
köszönté. — O'Connell újra igen hosszú levelet
bocsáta ki Irland viszonyairól, 's benne bőven tesz
említést a' tizedről is. A' Times egészen más ol-
dalról véli nézetni O'Connell levelezéseit, 's azt
ügyekezni elhíttetni, hogy O'Connell nem Irland
hanem saját hasznát hajhássza. —

OLASZORSZÁG.

Rómában aug. 31kén Valfri Sebestyén, ki
1629ben martz. 9én Verdunban Piemontban szü-
leték, a' boldogak (beatus) közé iktattatott. St. Pé-
ter egyháza fényesen ki vala ékesítve. Azon perc-
ben, mellyben a' dicsőítési pápai breve felolvastá-
val a' tedeum megzendült, a' város minden haran-
ginak örömguzgata közben lelebbent a' képről az
elfedő boríték, eldőrdültek az álgyluk is az angyal-
váron, 's a' kép egészen lepletlenül vala látható,
mikép lebegett t. i. a' dicsőült az ég felé. Estve az
egyház homloka ki vala világítva, 's hangászat és
tűzjáték rekeszték az ünnepet. Napközben számos
nép sereglett szakaszonként a' dicsőült tiszteleté-
re, alkonyfelé pedig maga is ő Szentsége udvar-
noki és sok hiboros atya kíséretében megjelent a'
dicsőült képével diszeskedő oltár előtt, 's igen buz-
gón imádkozott. — „Ha a' francia hirlapoknak, így
ir némi nápolyi levelező sept. 20ról, ugymint a'
Ternaknak, Courrier françaisnek, Gazette de Fran-
cenak az vala czéljok, hogy rágalmazó tudósításaik
megbánassák a' királlyal, hogy alattvalójának mér-
séklett, 's az időhöz és körülményekhez illő sza-
badság élvezetét akarja nyújtani, azt bizonyosan
elis érték. A' tüleriák kabinete befolyása nálunk igen
megesőkent, ellenben a' kapcsolatok Ausztria és
Nápoly közt megerősültek. A' censura több ope-
rát, mint Tell Vilmost, Parisinát, Maria Stuartot
's a' t. a' játékszinről elparancsolt, mert azokban a'
vallásra és statusra nézve veszélyes dolgokat vélt
lappangani. Francia könyvek és hirlapok újra
megtiltatának; 's a' király azt nyilvánítá, hogy
ő jogaiból egy hajszálnyit sem engedend, habár
életébe kerülne is. —

TÖRÖKORSZÁG.

Az alkudozások a' külső követekkel Konstan-
tinápolyban felfüggesztettek. Alexandriából a' por-

ta tudósítást vár, hova egy tisztviselőt küldött,
szinre sajnálatát mutatni a' basa iránt a' syriai tör-
ténetek végett, de igazában, kikémleni tulajdon-
képen Aegyptus állapotját. A' szultán igen vig, 's
leereszkedő mindenki iránt, a' dolgok mostani kedvező
változásának szerfőlött örvend, 's azt állítja, hogy
az osmán birodalomnak új időszaka nyílik ezennel,
's ő a' nyugalmat arra kívánja használni, hogy
minden kitelhető erejével a' műveltséget mozdít-
sa elő népei között. — Ujabb tudósítások Stambul-
ban a' dögmirigy megújult dühöngését jelentik,
melly september fogytán Pera 's Galatában, a'
frankság vagy keresztyénség-lakja külvárosokban
is mutatkozik.

NÉMETORSZÁG.

A' porosz status-ujság közli azon egyezést a'
porosz király és Szász-Coburg-Gothai hg. közt,
mellynek következésében ez utóbbi „Lichtenberg
hgséget 25,000 lakossal“ 1834 maj. 31én a'
porosz királynak engedi át minden fölségi joggal,
mellyel eddig birta volt. A' porosz király tudnillik
1816ban hű szolgálatiért e' herczegséget adá a'
hgnek azon elő-kikötéssel mindazáltal, hogy azt
más fölségi birtokkal ki is fogja cserélhetni. E'
csere mindedig nem létesülhetvén, a' hg. abbat
egyeztetmost meg a' porosz királlyal, hogy neki
Lichtenberg herczegségért nemcsak 80,000 po-
rosz tallér tiszta jövedelmet biztosítson, hanem
egyszersmind arra is segédül legyen, hogy a' hg.
résztint porosz királyi uradalmak átvétele, résztint
egyéb jószágok vásárlása által állandó telekbir-
tokra tehessen szert. — A' hgségen fekvő szö-
vetési terheket és tartozásokat a' porosz király
teljesítendi ezentul. — Azon oklevéiben, melly
Lichtenberg herczegség birtokba vételét örökíteni-
di 's tanúsítandja a' porosz király által, e' birtok-
bavétel szertartásai közt következőt is találhatni:
„A' határokon országos felsőségünk kijelentésére
mindenütt a' porosz sást állítatók fel, 's hol szük-
ségesnek itéljük, czimerünket is ki fogjuk függesz-
tetni, annak megmutatásaul, hogy az így kijelelt
határ a' porosz birodalommal olvadt össze.“ Hol te-
hát valamely országos terület a' birodalommal se
alku se hódítás útján nem olvadt össze, ott az em-
lített birodalom czimereit a' határon nem szokás 's
nem törvényesség kifüggesztetni. —

A' gabona pesti piaczi ára octob. 21kén. 1834:

posz. m. vál. gar.	legjobb	á. v. s.	székely	posz. m. vál. gar.	legjobb	közép	cs. v. s.
Tisztabuza	146 ² / ₇	140	133 ¹ / ₇	Zab	72	70 ² / ₇	69 ¹ / ₇
Kétszeres	126 ² / ₇	120	113 ¹ / ₇	Köles	—	—	—
Rozs	113 ¹ / ₇	106 ² / ₇	100	Köleskása	213 ¹ / ₇	200	—
Árpa	100	96 ² / ₇	—	Kukoricza	100	96 ² / ₇	93 ¹ / ₇

P é n z k e l e t:

Bécs october 18dikén közép pár pengő pénzben			
Status 5 pC. kötel.	99 ¹ / ₇	1834 ¹ / ₇ statusköles.	—
„ 4 pC.	90 ² / ₇	Kam. 2 ¹ / ₇ pC. kötel.	—
„ 1820 ¹ / ₇ köles.	—	Bankrészevény	—
„ 1821 ¹ / ₇ „	—	Cs. arany pCt. agio.	—

Szerkezteti. Helme cz y. Nyomatja Landerer